

вѣтренната мелница — показателъ, който всѣкога ще раздвижва крила, кога вѣтрѣтъ напролѣтъ повѣй и зашепне съ тжгата на потѣмнѣлъ отъ скръбъ Балканъ по прогонени чада на равна Добруджа. — Той напускаше бащинъ кжтъ, а нѣкакъвъ незнаенъ гласъ му мълви, че скоро пакъ ще се повърне, че скоро чужденеца ще си отиде отъ гдето е дошълъ. Ала колкото този гласъ да го тѣшеше, другъ гласъ укорни думи казваше. Той се вслушваше въ него и не можеше да го заглуши. Петъръ Габара разбираше, че тъкмо сега бѣ нуженъ въ село. Родолюбецъ презъ дни на народно бедствие е потрѣбенъ. Този, който не буди, кога родна съвестъ заспива, е снливъ като всичкитѣ. Това сж прави приказки, — повтаряше той. Ала друга сила се възмогва въ него: тя бѣ по-силна отъ разума. Петъръ Габара не можеше да понася търпеливо чужденецъ да му повелява. Той, който на Шипка видѣ какъ родна честъ се отбраня; който на Сливница предъ смъртѣта очи не мигна; който при Селиолу приличаше на тигъръ — какъ да преклони глава подъ властѣта на този, що за права Бога, оскърби единъ народъ само за това, че достойно земята си иска да пази? Умѣтъ му не побира това гърди се задъзваха отъ свещенъ гнѣвъ. И познавайки: себе си, че може неволно ржка да вдигне, кога чужденеца завилнѣй; че съ това само зло за околнитѣ може да стори — реши на първо време отъ родно село да бѣга.

... — „Ако потрѣба съ възтаници ще дода, честь на старини да пазя, — промълви въ себе си той. Но сега, сега е рано за това!

И съ затаенъ дѣхъ на легендарния Сампсонъ, кога царски палати разтърсилъ; съ свещениятъ гнѣвъ на Прометей, кога е билъ въ вериги окованъ на скалата; съ беззаветната любовъ на планинеца, която грѣе въ гърди, кога е по гурбетъ, къмъ бащинъ домъ — Петъръ Габара напусна родно село съ дълбока вѣра